Dosarul nr.2-5860/25
2-25041314-12-2-27032025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

01 decembrie 2025 mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător Andrei Ojoga
Grefier Laura Rotari, Lusine Sarchisean

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Bîrca împotriva lui Adrian-Vasile Bîrca, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului s.Botanica, mun.Chișinău privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 24 martie 2025, Marina Bîrca a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Adrian-Vasile Bîrca, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului s.Botanica, mun.Chișinău, solicitând desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și cheltuielilor de judecată.

Potrivit fișei de repartizare din 27 martie 2025, cererea a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Andrei Ojoga.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 aprilie 2025, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 aprilie 2025, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare.

Argumentele participanților la proces

Argumentele părții reclamante

La ***** a încheiat căsătoria cu Bîrca Adrian-Vasile la Oficiul stării civile sectorul Botanica mun.Chișinău.

La *****, în urma relației de căsătorie s-a născut copilul Bîrca *****.

Menționează că motivul înaintării acțiuni este faptul că căsnicia acestora a eșuat. Din cauza divergențelor care apăr la soluționarea problemelor de familie, precum și a lipsei de sinceritate, respect, comunicare și persistării a manipulării și agresivității din partea soțului nu mai dorește păstrarea familiei.

Mai mult, copilul acestora a fost deseori prezent la exteriorizarea emoțiilor verbale a pârâtului, punând în pericol starea lui emoțională.

În aceste circumstanțe consideră că această relație nu mai are viitor, iar toate încercările de a păstra relația de familie nu s-au soldat cu succes.

Astfel, ținând cont de faptul că conviețuirea în continuare este imposibilă, consideră că este inoportun oferirea termenului de împăcare prevăzut la art.37 alin.(1) Codul familiei.

Menționează că soțul Bîrca Adrian-Vasile este plecat peste hotarele Republicii Moldova și copilul acestora se află exclusiv în grija sa, pârâtul fiind absent de la obligațiile de părinte cât educaționale, atât și financiare.

Întrucât, aceasta împreună cu copilul locuiesc separat de pârât, consideră necesar și determinarea domiciliului copilului minor Bîrca *****, născut la *****, or acesta are o vârstă fragedă și are nevoie prioritar de educația și îngrijirea mamei.

Consideră că cel mai rațional ar fi să fie stabilit domiciliul copilului cu reclamanta, inclusiv și din motiv că între aceasta și copil deja există o legătură psihologică și sentimentală mai strânsă decât cu orice altă persoană.

În temeiul art.63 al Codului familiei, potrivit căruia locul de trai a copilului urmează a fi stabilit ținându-se cont de interesele copilului, atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai, etc.).

Luând în considerare că în perioada cât nu locuiesc împreună, pârâtul Bîrca Adrian-Vasile nu participă benevol la întreținerea copilului, consideră rezonabil să solicite încasarea de la ultimul a pensiei alimentare pentru a-i menține copilului un trai decent, cu încasarea sumei fixe în mărime de 3000 lei lunar.

Pretenția o întemeiază pe art.74 al Codului familiei potrivit căruia în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75.

Conform art.82 al Codului procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu prevederile art.90 Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: a) sumele plătite martorilor, interpreților, experților și specialiștilor; b) cheltuielile de efectuare a cercetărilor la fața locului; c) cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în judecată; d) cheltuielile de transport și de cazare suportate de părți și de alți participanți la proces în legătură cu prezentarea lor în instanță; e) cheltuielile suportate de cetățenii străini și de apatrizi în legătură cu plata interpretului dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel; f) cheltuielile de căutare a pîrîtului; g) cheltuielile de efectuare a expertizei; h) cheltuielile de executare a actelor judiciare; i) cheltuielile de asistență juridică; j) cheltuielile de declarare a insolvabilității; k) compensațiile pentru timpul de muncă pierdut; l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanță și de participanții la proces.

Potrivit art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Reieșind din normele de drept sus-indicate, solicită instanței încasarea din contul pârâtului, în beneficiul său, a cheltuielilor legate de achitarea taxa de stat și a taxei de timbru.

În drept, își întemeiază cerințele în baza art.2, 16, 33, 35, 37, 54 Codul familiei, art.8 din Legea privind drepturile copilului, art.27, 54 al Constituției și art.39, 94, 166, 167 Codul de procedură civilă.

Partea reclamantă solicită adoptarea unei hotărâri de desfacere a căsătoriei încheiate între Bîrca Marina și Bîrca Adrian-Vasile; stabilirea domiciliului copilului minor, Bîrca *****, născut la *****; încasarea de la Bîrcă Adrian-Vasile, 13 ianuarie 1990, în beneficiul său a pensiei de întreținere pentru copilul minor Bîrca *****, în mărime de 3000 lei lunar, începând cu data înaintării prezentei cereri până la împlinirea majoratului de către copil și încasarea din contul pârâtului Bîrca Adrian-Vasile în contul reclamantei Bîrca Marina a cheltuielilor de judecată.

Argumentele părții pârâte

Partea pârâtă nu a prezentat referință pe marginea litigiului respectiv.

Argumentele participanților expuse în ședința de judecată

În ședința de judecată, reclamanta a susținut cererea de chemare în judecată, pentru motivele de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea integrală a acesteia.

În ședința de judecată, pârâtul Adrian-Vasile Bîrca și reprezentantul său Vitalie Gordilă nu s-au prezentat.

Avocatul Vitalie Gordilă prin cererea expediată prin intermediul factorului poștal electronic la 29 septembrie 2025 a solicitat acordarea unui termen pentru împăcare. Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 septembrie 2025, instanța de judecată a dispus admiterea în parte a cererii reprezentantului părții pârâte privind acordarea unui termen de împăcare. S-a acordat termen de împăcare de 1 lună, cu raportarea de către reprezentantul părții pârâte despre măsurile întreprinse în vederea împăcării părților, de către pârât. În rest, s-a respins solicitarea privind acordarea unui termen de împăcare ca fiind neîntemeiată în condițiile în care nu s-a probat inclusiv chestiunea de revenire a pârâtului în țară la finele lunii decembrie 2025.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 noiembrie 2025, s-a admis cererea de amânare a ședinței de judecată formulată de către reprezentatul părții pârâte ținând cont de prevederile art.206 Cod de procedură civilă.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 decembrie 2025, s-a respins cererea de amânare a ședinței de judecată depusă de avocatul părții pârâte ca fiind neîntemeiată, ținând cont de prevederile art.206 alin.(5) Cod de procedura civilă, în condițiile în care ședință de judecată precedentă a fost amânată în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului pârâtului, iar instanța poate amâna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului părții procesului.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului, procedura înștiințării legale în privința căruia a fost respectată, nu s-a prezentat la ședințele de judecată, a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f.d.41). A depus Avizul cu privire la condițiile de trai al copilului *****Bîrca (f.d.42-43).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 decembrie 2025, s-a respins cererea Direcției pentru protecția drepturilor copilului privind amânarea ședinței de judecată ca fiind neîntemeiată în condițiile în care la materialele cauzei este anexat avizul consultativ necesar examinării cauzei.

Prin urmare, în baza prevederilor art.206 Cod de procedură civilă instanța a considerat posibil examinarea cauzei în lipsa celorlalți participanți la proces.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind opinia celor prezenți în ședința de judecată, studiind materialele cauzei în raport cu circumstanțele stabilite și normele aplicabile speței, instanța ajunge la concluzia de a admite cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.

Conform articolului 117 alin.(1) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

Potrivit articolului 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Conform articolului 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*

Iar în conformitate cu prevederile articolului 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În conformitate cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Potrivit art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.*

Conform art.48 alin.(2) din Constituția RM, *familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între bărbat și femeie, pe egalitatea lor în drepturi și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.*

Din materialele cauzei s-a constatat că, la ***** de către Serviciul stare civilă Botanica, mun.Chișinău, a fost înregistrată căsătoria între soții Adrian-Vasile Bîrca și Marina Vascauțan, după căsătorie – Bîrca, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie seria *****, trecut în registru sub nr.*****(f.d.11).

Potrivit certificatului de naștere nr.*****, la ***** s-a născut copilul *****Bîrca, nașterea fiind trecută în registrul de stare civilă sub nr.*****, la ***** (f.d.12).

Astfel prin acțiunea civilă formulată, Marina Bîrca a solicitat desfacerea căsătoriei cu partea pârâtă Adrian-Vasile Bîrca, înregistrată la data de ***** la Starea civilă Botanica, mun.Chișinău şi trecută în registrul de stare civilă sub nr.*****.

Potrivit prevederilor art.2 alin.(3) Codul familiei, *relaţiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a*

amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.

Conform dispozițiilor art.37 alin.(3) Codul familiei, *instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile*.

Reieșind din conținutul cererii de chemare în judecată și explicațiile reclamantei s-a constatat că, între părți au apărut divergențe majore care nu pot fi înlăturate în careva mod. Reclamanta consideră că este imposibilă continuarea relației de căsătorie dintre soți.

În sensul legislației în vigoare, care reglementează normele familiale, divorțul presupune desfacerea căsătoriei printr-o hotărâre judecătorească, la cererea oricăruia dintre soți, atunci când continuarea acesteia a devenit imposibilă pentru cel care cere desfacerea căsătoriei sau într-un sens mai larg, când unul dintre soți, efectiv, nu mai dorește continuarea acesteia.

Atunci când relația de căsătorie își pierde rațiunea de a continua, oricare dintre soți ori amândoi soți sunt îndreptățiți să ceară desfacerea ei.

Având în vedere principiul libertății căsătoriei, potrivit căruia încheierea căsătoriei este expresia liberei voințe a soților în acest sens se va ține cont și de principiul libertății divorțului, ceea ce înseamnă că voința soților, manifestată în sensul desfacerii căsătoriei, nu poate fi ignorată, căsătoria privind în primul rând și în mod nemijlocit pe respectivii soți.

Aceste circumstanțe aduc explicație asupra faptului, de ce numai manifestarea de voință a unuia sau a ambilor soți poate declanșa acțiunea de divorț.

Pornind de la norma menționată în raport cu poziția expusă de către reclamantă în cererea de chemare în judecată și explicațiile date în cadrul ședinței de judecată, instanța de judecată a stabilit că pe parcursul căsniciei, relațiile dintre soții Adrian-Vasile Bîrca și Marina Bîrca s-au deteriorat, intervenind conform poziției părții reclamante o răcire accentuată în relația acestora, fără a mai exista afecțiunea și respectul reciproc ce constituie fundamentul unei căsătorii, astfel că la moment nu mai există posibilitatea reluării relațiilor de familie.

Prin urmare, instanța reține că conviețuirea părților în calitate de soți și păstrarea familiei acestora în continuare sunt imposibile, ținând cont că partea reclamantă a consimțit asupra faptului că au fost epuizate toate modalitățile de menținere a căsniciei, motiv pentru care desfacerea căsătoriei se impune ca o necesitate. Or, căsătoria se întemeiază pe consimțirea liberă a soților, pe grija și afecțiune reciprocă, iar la caz, relațiile matrimoniale dintre soți au încetat definitiv, reclamanta exprimând în cererea de chemare în judecată intenția necondiționată de a desface căsătoria, indicând că viața în comun a eșuat și fără îndoială, nu poate continua.

În aceste condiții este necesar de subliniat despre următorul aspect. Căsătoria este o uniune liber consimțită și nici o persoană nu poate fi impusă să încheie sau să păstreze o căsătorie împotriva voinței sale.

Or, dreptul la viață privată și de familie presupune atât dreptul de a încheia o căsătorie, cât și dreptul de a o desface.

Este de remarcat că, CtEDO a statuat că nici art.8 și nici art.12 din CEDO nu garantează dreptul la divorț (Johnston și alții versus Irlanda, hotărârea din 18 decembrie 1986). Însă, nerecunoașterea dreptului de a divorța nu echivalează cu absența oricărei protecții convenționale.

De altfel, CtEDO s-a pronunțat în mai multe rânduri cu privire la punerea în aplicare a procedurii de divorț, putând fi identificate elemente care puteau aduce atingere efectivității dreptului la căsătorie, astfel că se ajunge la situația în care, deși un drept nu este recunoscut și garantat de Convenție, el beneficiază de o anumită protecție în mod indirect (Valérie Gas și

Nathalie Dubois versus Franța, hotărârea din 31 august 2010; R.R. versus Polonia, hotărârea din 26 mai 2011).

În acest sens, pot fi menționate și prevederile art.10 pct.1) al Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale din care rezultă că, *căsătoria trebuie să fie liber consimțită de viitorii soți.*

Având în vedere faptul că, familia s-a destrămat și că partea reclamantă nu a manifestat interes de a continua relația de căsătorie, instanța de judecată consideră necesar de a admite cerința părții reclamante privind desfacerea căsătoriei încheiată între Adrian-Vasile Bîrca și Marina Bîrca.

Or, în situația în care partea reclamantă insistă la desfacerea căsătoriei, instanţa nu are pârghii legale pentru a impune partea respectivă la păstrarea relaţiilor conjugale în lipsa consimţământului exteriorizat.

Ceea ce ține de cea de-a doua pretenție, instanța de judecată o apreciază ca fiind întemeiată, din care considerente o va admite, cu stabilirea domiciliului copilului minor – *****Bîrca, născut la *****, la domiciliul mamei sale – Marina Bîrca, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.38 alin.(2) lit.d) Codul familiei, *în cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată: să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copiii minori după divorţ*.

În conformitate cu art.51 alin.(1)-(3) Codul familiei, *se consideră copil persoana care nu a atins vîrsta de 18 ani (majoratul). Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepția cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului. Copilul are dreptul la educație din partea părinților, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gândirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.*

Potrivit art.63 alin.(1), (3)-(5) Codul familiei, *în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial. În cazul în care lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanţa de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuieşte permanent. În cazul indicat la alin.(4), părintele care locuieşte separat de copil are dreptul să petreacă timpul cu copilul la domiciliul său, dacă aceasta nu contravine interesului superior al copilului, luându-se în consideraţie vârsta copilului, proximitatea domiciliului părintelui care locuieşte separat, frecventarea studiilor/participarea la activităţi extraşcolare, conform unui program stabilit de autoritatea tutelară teritorială.*

Potrivit avizului-concluzie eliberat de Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect.Centru cu privire la condițiile de trai ale Marinei Bîrca, în urma efectuării vizitei la domiciliul acesteia, s-a constatat: *„În rezultatul examinării condiţiilor de trai şi sociale s-a constatat: că la momentul evaluării, la domiciliu situat în *****, în apartament la bloc (contractat în baza Contractului de locaţiune nr.001 din 01.12.2024), locuiesc următoarele persoane: reclamanta/mama, Bîrca Marina, d.n.*****, împreună cu copilul Bîrca *****, născut *****. Reclamanta Bîrca Marina este angajată în câmpul muncii în cadrul *****, în calitate de*

*casier, cu un salariu mediu lunar de cca 11000 lei. Minorul Birca *****este încadrat la studii preşcolare în cadrul *****. Copilul se află în grija mamei. Pentru a-i asigura îngrijirea şi supravegherea minorului în perioada cât se află la servici, reclamanta apelează la serviciile bonei, pentru care plăteşte 400 lei pe zi. Activităţi suplimentare copilul nu practică din cauza vârstei fragile. Imobilul, reprezintă apartament la bloc cu o odaie, bucătărie şi bloc sanitar. Condiţiile de trai sunt adecvate pentru trai. În imobilul nominalizat, reclamanta Bîrca Marina ocupă o odaie împreună cu fiul său *****. În dormitor este amplasat pătuţ pentru copil. Întreaga locuinţă este amenajată cu mobilă şi tehnică corespunzătoare pentru trai adecvat. Imobilul este conectat la toate reţele de comunicare. Locuinţa dispune de încălzire centralizată. Regulile igienico-sanitare sunt respectate. Garderoba copilului cuprinde obiecte vestimentare, potrivite pentru toate sezoanele anului. Căsătoria dintre Bîrca Marina şi Bîrca Adrian-Vasile, a fost încheiată la *****. Soţul Bîrca Vasile-Adrian, d.n. *****, cu viza de reşedinţă în *****, se află momentan peste hotarele Republici Moldova. Reclamanta a declarat că soţul este plecat de 2 ani peste hotare. În acest interval de timp nu revenit niciodată acasă, nici întrevederile fizice cu copilul, nu au avut loc. Financiar contribuie foarte rar, declarând remitenţe de 100 euro la 3 luni. Comunicare cu copilul Bîrca *****este menţinută, discută după situaţie, mai des, când copilul este cu bunica pe linie paternă. Relaţia dintre tată (pârât) şi copilul său, *****, a fost descrisă ca fiind bună. Relaţia dintre soţi a fost descrisă ca fiind tensionată şi conflictuală. Reieşind din cele expuse, Autoritatea Tutelară Locală or.Codru, a constatat că reclamanta Bîrca Marina, asigură condiţii corespunzătoare pentru creşterea şi educarea copilului minor Bîrca *****, născut la *****."* (f.d.42-43).

Instanța reiterează că stabilirea domiciliului copilului minor cu unul dintre părinți urmează a fi analizat sub aspectul unei ingerințe în dreptul la respectarea vieții de familie în sensul art.8 CEDO, sau, admisibilitatea ingerinței în dreptul garantat de art.8 CEDO soților, cu ocazia stabilirii domiciliului copilului minor urmează a fi compatibilă regulii triplului test: măsura să fie în conformitate cu legea, să urmărească un scop legal și să fie necesară într-o societate democratică (Olsson v. Sweden nr.10465/83 din 24.03.1988, Gnahore v. France 19.09.2000).

Potrivit art.3 alin.(1) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, adoptată la 20 noiembrie 1989 la New York (Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului RM nr.408-XII din 12 decembrie 1990), în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

În acest sens, instanța de judecată examinând problema stabilirii domiciliului copilului minor, are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a fost încredințat în mod legal, și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare. Or, imperativele asigurării celei mai bune protecție a intereselor copilului dispun de prioritate în raport cu interesele sau sentimentele părinților, motiv din care protecția, buna dezvoltare a copilului, inclusiv atașamentul sentimental al copilului și siguranța acestuia vor constitui circumstanțe determinante pentru instanță la stabilirea domiciliului copilului minor.

Articolul 9 al aceleiași Convenții prevede că, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului. O decizie în acest

sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu atunci când părinții maltratează sau neglijează copiii sau când părinții trăiesc separat și când urmează să se ia o hotărâre cu privire la locul de reședință al copilului.

Astfel, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui – o obligaţie de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

În cauza Pini și Bertini, Manera și Atripaldi vs România, Curtea a arătat că: „*interesul superior al copilului impune găsirea unei familii pentru minor şi nu a unui copil pentru o familie sau părinte*".

Reieșind din constatarea Curții, instanța consideră că la stabilirea domiciliului copiilor minori urmează să fie luat în considerație interesul major al acestora.

Din conținutul cererii de chemare în judecată rezultă că copilul minor se află în grija și întreținerea exclusivă a părții reclamante, iar potrivit avizului-concluzie, eliberat de Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect.Centru cu privire la condițiile de trai ale Marinei Bîrca, aceasta asigură copilului un trai decent și oferă toate cele necesare pentru menținerea și sporirea bunăstării copilului minor.

În conformitate cu art.123 alin.(6) Cod de procedură civilă, *faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat*. Or, în condițiile în care reprezentantul părții pârâte a recepționat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 aprilie 2025 și setul cererii de chemare în judecată la 01 octombrie 2025 (f.d.48, 49), însă nu a manifestat dezacordul cu cele indicate de partea adversă, instanța de judecată va reține cele indicate de partea reclamantă ca fiind unele veridice.

Se reţin și circumstanțele că Marina Bîrca a comunicat Direcției pentru protecția drepturile copilului că tata copilului Adrian-Vasile Bîrca participă foarte rar declarând remitențe de 100 euro la 3 luni la creșterea și întreținerea cuplului minor *****Bîrca.

Instanța de judecată a constatat din materialele administrate la dosar că partea reclamantă dispune de condițiile necesare pentru creșterea, întreținerea, educația și instruirea copilului minor.

În același context instanța a stabilit că, partea pârâtă nu a depus referință în termenul stabilit prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 aprilie 2025.

Partea pârâtă a solicitat acordarea unui termen de împăcare, însă această încercare nu s-a soldat cu succes.

La fel, partea pârâtă nu a solicitat prelungirea termenului acordat pentru prezentarea referinței și nu a solicitat acordarea unui termen suplimentar.

Astfel, instanța de judecată conchide în favoarea admiterii solicitării formulate de partea reclamantă cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, prin stabilirea locului de trai al copilului minor cu mama acestuia. Or, în cursul examinării prezentei cauze, partea pârâtă nu a manifestat dorința ca domiciliul copilului minor să fie stabilit cu acesta, nefiind formulată o astfel de cerință.

Cât privește cerința părții reclamante privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor *****Bîrca, în sumă fixă a câte 3000 lei lunar, instanța de judecată consideră necesar de a o admite integral, din următoarele considerente.

Articolul 74 alin.(1) din Codul familiei, indică direct că *părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.*

Potrivit art.75 alin.(1) Codul familiei, *pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.*

Potrivit art.76 alin.(1) din Codul familiei, *în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.*

Conform art.76 alin.(2) din Codul familiei, *cuantumul sumei băneşti fixe încasate se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor şi de alte circumstanţe importante.*

Întru respectarea prevederilor menționate mai sus, urmează a ţine cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art.9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menţinerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinţi care nu se află în relaţie de căsătorie precum şi de proporţionalitatea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiecare copil în parte.

Articolul 18 alin.(1) al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, stipulează că, *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.*

Obligaţia părinţilor de a-şi întreţine material copii minori este o obligaţie fundamentală, consfințită în art.48 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova care expres stabileşte, că *părinții au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor.* Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.

Din conținutul prevederilor art.58 și art.74 Codul familiei rezultă că părinții au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat, ei sunt obligaţi să întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă, care necesită sprijin material.

Totodată, instanţa de judecată consideră că suma solicitată de către partea reclamantă în mărime de 3000 lei pentru copilul *****Bîrca, este una justificată.

În acest context, instanța ține cont de informația plasată de Biroul Național de Statistică al RM pe site-ul www.statistica.md.

În corespundere cu art.2 al Legii nr.152 din 05 iulie 2012 cu privire la minimul de existență, *minim de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea ncesităţilor principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului.*

Potrivit art.3 al aceleiași Legi, *mărimea minimului de existenţă include: mărimea valorică a coşului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate populaţiei; mărimea primelor şi a contribuţiilor obligatorii. Mărimea minimului de existenţă pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.*

Coroborând cele două texte legale invocate, reiese că minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea copiilor minori: procurarea alimentelor, medicamentelor, îmbrăcămintei și încălțămintei, frecventarea grădiniței, școlii etc., activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copiilor.

Prin urmare, instanța de judecată consideră suma în mărime de 3000 lei plătibilă lunar pentru copil este una rațională și proporțională cheltuielilor pentru întreținerea acestora.

Totodată, instanţa notează că în cadrul obligaţiei de întreţinere dintre părinţi şi copil, creditorul obligaţiei de întreţinere este copilul minor, dreptul de a cere întreţinerea de la părinţi este un drept subiectiv al copiilor, părintele, la caz, mama Marina Bîrca este reprezentantul legal al copilului minor *****Bîrca, care a înaintat pretenția privind încasarea pensiei de întreţinere a copilului şi în acest context, instanţa reiterează că achitarea de către Adrian-Vasile Bîrca a pensiei pentru întreţinerea copilului minor, nu este un privilegiu acordat copilului sau mamei acestuia, dar este o obligaţie prevăzută de art.74 din Codul familiei, care stabileşte că părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori.

Prin urmare, având în vedere că atât Marina Bîrca cât și Adrian-Vasile Bîrca sunt obligaţi să contribuie în mărime egală la întreţinerea copilului minor, instanța de judecată consideră că din contul părții pârâte urmează a fi încasată în beneficiul părții reclamante pensia pentru întreținerea copilului minor *****Bîrca în mărime de 3000 lei lunar.

La determinarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, instanța de judecată ia în considerare prioritar interesul copilului, ținând cont de costurile impuse în viața de zi cu zi. Mai mult ca atât, în opinia instanței de judecată, fiecare copil urmează să aibă în contul său o rezervă financiară pentru cazuri de urgență.

Potrivit art.98 Codul familiei, *pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească.*

Încasarea pensiei de întreținere urmează a fi achitată începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată, adică începând cu 24 martie 2025 și până la atingerea majoratului copilului minor sau schimbarea situației materiale a părților.

Conform prevederilor art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Potrivit ordinului de plată nr.*****din 21 martie 2025, partea reclamantă Marina Bîrca a achitat taxa de stat în sumă de 500 lei privitor la cerința privind desfacerea căsătorie (f.d.3, 19), la fel potrivit ordinului nr.*****din 21 martie 2025 a achitat taxa de stat în sumă de 200 lei privitor la cerința privind determinarea domiciliului copilului minor (f.d.4, 18) și taxa de timbru în mărime de 200 lei prin ordinul de plată nr.*****din 21 martie 2025 (f.d.2, 17). Astfel, instanța de judecată va dispune încasarea din contul părții pârâte Adrian-Vasile Bîrca în beneficiul Marinei Bîrca cheltuielile de judecată ce reprezintă taxa de stat în mărime de 700 lei și taxa de timbru 200 de lei.

Totodată, instanța reține că, conform prevederilor art.83 alin.(2) Cod de procedură civilă, *în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023.*

Potrivit art. 85 alin.(1) Cod de procedură civilă, (1) scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct.1 al anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023.

Conform pct.1.1.2 din Anexa 2 a Legii taxei de stat nr.213/2023, se scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată: reclamanţii în acţiunile privind încasarea pensiei de întreţinere.

În conformitate cu prevederile art.87 alin.(1) lit.c) Cod de procedură civilă, *valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an - în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.*

În corespundere cu art.98 Cod de procedură civilă, *(1) cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.*

Urmare a prevederilor legale enunțate supra, instanţa de judecată consideră necesar de a încasa de la Adrian-Vasile Bîrca în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1489,96 lei, pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 3000 lei lunar, calculată după cum urmează: 3000 lei x 12 luni = 36000 lei – 5001 = 30999 lei x 4% = 1239,96 lei + 250 lei = 1489,96 lei.

Din considerentele reflectate supra, instanța de judecată conchide asupra necesității admiterii cererii de chemare în judecată ca fiind întemeiată.

În conformitate cu art.37, art.63, art.75-76 Codul familiei; art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se admite cererea de chemare în judecată.

Se desface căsătoria încheiată între Marina Bîrca și Adrian-Vasile Bîrca, înregistrată de Serviciul de stare civilă Botanica, mun.Chișinău la *****, sub numărul *****.

În termen de 3 zile de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, o copie a acesteia va fi expediată Serviciului stare civilă.

Se determină domiciliul copilului minor – *****Bîrca (*IDNP* *****) cu mama acestuia – Marina Bîrca (*****).

Se încasează de la Adrian-Vasile Bîrca (*IDNP* *****) în beneficiul Marinei Bîrca (*****) pensia pentru întreținerea copilului minor – *****Bîrca (*IDNP* *****) în mărime de 3 000 lei (*trei mii lei*) lunar, începând cu 24 martie 2025 și până la atingerea majoratului copilului minor sau schimbarea situației materiale a părților.

Se încasează de la Adrian-Vasile Bîrca (*IDNP* *****) în beneficiul Marinei Bîrca (*****) suma de 200 lei (*două sute lei*) cu titlu de taxă de timbru; suma de 700 lei (*șapte sute lei*) cu titlu de taxă de stat.

Se încasează de la Adrian-Vasile Bîrca (*IDNP* *****) în beneficiul statului suma de 1 489,96 lei (*o mie patru sute optzeci şi nouă lei, nouăzeci şi şase bani*) cu titlu de taxă de stat.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
Judecător (*semnătură*) Andrei Ojoga
Copia corespunde originalului,
Judecător *Andrei Ojoga*